

ADATPONT:

Az európai régiók eltérő mértékű versenyképességet mutatnak

Az elmúlt 10 évben a regionális versenyképességi mutató (RCI) valamennyi NUTS II régió fő versenyképességi tényezőit mérte az Európai Unióban.

A 11 különböző elemből álló mutató a fenntartható fejlődés, a termelékenység és a jóllét szempontjából releváns indikátorokat emeli ki. Ezeket az elemeket három csoportba sorolják: az alapszintű, amely a versenyképességi aspektusokat tartalmazza, a hatékonysági csoportba, amely a közbeszű szempontokat foglalja magába, és az innovatív csoportba, amely a versenyképesség leginkább élvonalbeli tényezőit írja le.

Ez az egyedülálló index rávilágít olyan országban belüli összefüggésekre is, amelyeket a nemzeti versenyképességi indexek nem képesek feltárni. A RCI legfrissebb eredményeit 2019. október 7-én, a Régiók és Városok Európai Hetén tették közzé a belgiumi Brüsszelben, és az eredmények megerősítik a rendkívül nagy eltéréseket mutató policentrikus mintázatot, amely az országokra és ugyanazon országban belüli régiókra is jellemző. A globális pénzügyi válság után tíz évvel az észak-nyugati és a dél-keleti megosztottság EU-szerte továbbra is egyértelmű és látható.

Eltérés a fővárosok és a többi régió között: csökken vagy nő?

Az RCI mindig is jelentős eltérést mutatott a fővárosi vagy nagyvárosi régiók és az ország többi része között. Az alább található táblázaton látható, hogy minden országban a fővárosi régió a legversenyképesebb, továbbá a 2019-es változat alapján szemlélteti az országban belüli eltéréseket is (az országokat a nemzeti pontszámuk alapján listázza a legrosszabbul teljesítőtől a legjobbig). Három figyelemre méltó kivétel következetesen megisméltódott az összes eddigi RCI-listában:

Olaszországban Lombardia teljesíti a legjobban; Németországban Frankfurt vagy Felső-Bajorország mindig túlteljesítette Berlint; és Hollandia, ahol Utrecht bizonyult mindig a legversenyképesebbnek.

Olaszországban, Spanyolországban és Belgiumban a regionális versenyképesség szintjei nagyon széles skálát ölelnek fel, de szinte egyenletesen oszlanak meg az ország összes régiójában, amint az az országok régiói értékeinek 50%-át tartalmazó grafikon oszlopain látható. Más országok is nagy eltéréseket mutatnak, habár ez azzal magyarázható, hogy a fővárosi régiók lényegesen jobban teljesítenek az ország többi régiójához képest: például Franciaország, Portugália és a legtöbb kelet-európai és északi ország, ahol a fővárossal szomszédos régiók már közel sem olyan versenyképesek.

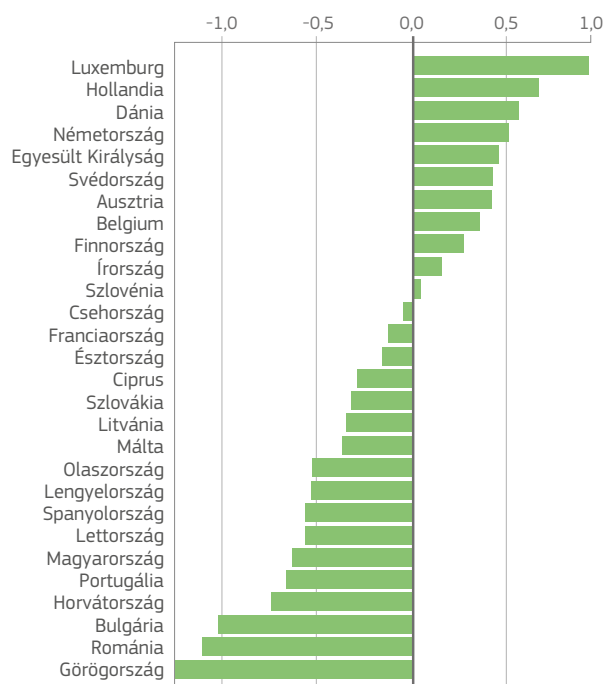
A fővárosi régiók teljesítménye tükrözi a metropoliszok nagyobb kapacitását arra vonatkozóan, hogy agglomerációs gazdaságként működjenek, amely vonzza a humán tőkét és a vállalkozásokat.

A kérdés a következő: a fővárosok és az országok többi régiója közötti eltérés tovább növekszik vagy a felzárkózás jelei láthatók?

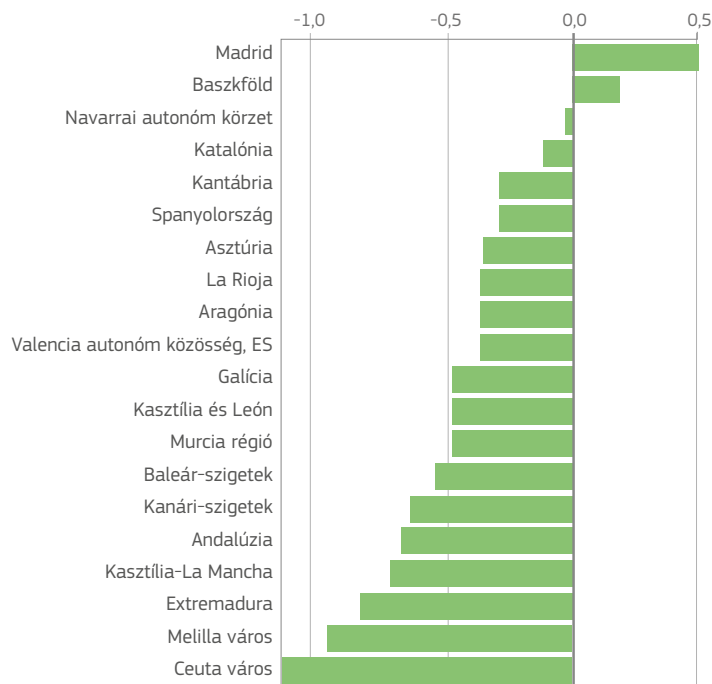
Összességében változatlan eltérések figyelhetők meg az RCI különböző kiadásában, habár az utóbbi években néhány ország *haladó régiója* kezd felzárkózni.

A fővárosok/nagyvárosok és az országban belüli többi régió közötti eltérések nyomán követése különösen fontos a kohéziós politika számára, amelynek fő feladata, hogy segítse a régiókat a felzárkózásban, és csökkentse a földrajzi különbségből eredő egyenlőtlenségeket. ■

RCI-eltérések az Európai Unió tagállamaiban, 2019

RCI-eltérések Spanyolországban, 2013

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

A teljes 2019-es európai regionális versenyképességi mutató:

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/maps/regional_competitiveness/

A 2019-es RCI áttekintése:

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/363v-4uq6>

Az esb-alapok nyílt hozzáférésű adataival kapcsolatos további részleteket itt találja: [@RegioEvaluation](#) vagy látogasson el a [#ESIFOpenData](#) oldalra a Twitteren

Az országokra bontott elemzésért válassza ki a megtekinteni kívánt ország mindkét grafikonját a lenti hivatkozás segítségével, és hasonlítsa össze a legjobban teljesítő régiót (minden esetben a grafikon tetején található) az azt köve-

tőkkel. Például Franciaország esetében enyhe konvergencia figyelhető meg Elzász és Rhône-Alpes régióknál a fővárosi Île-de-France irányába. Másrésről a magyarországi tendencia az, hogy Budapest (Közép-Magyarország) lassan teljesen elkülönül az ország többi részétől, amelyek kétségbeesetten igyekeznek tartani a lépést.

Az interaktív táblázatok közül kiválaszthatja azt az országot, amely érdekli, és összehasonlíthatja az adott ország régióinak RCI-pontszámait a 2013-as index (amely a 2008-as gazdasági válságot megelőző társadalmi-gazdasági helyzetet mutatja be) és a legfrissebb 2019-es RCI között.

Van olyan téma, amelyről szívesen olvasna többet a jövőbeli *Panorama* ADATPONT rovatában?

Szeretné, ha egy konkrét adatkészletet tennénk közzé az esb-alapok nyílt hozzáférésű adatplatformján?

Amennyiben igen, írjon nekünk: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

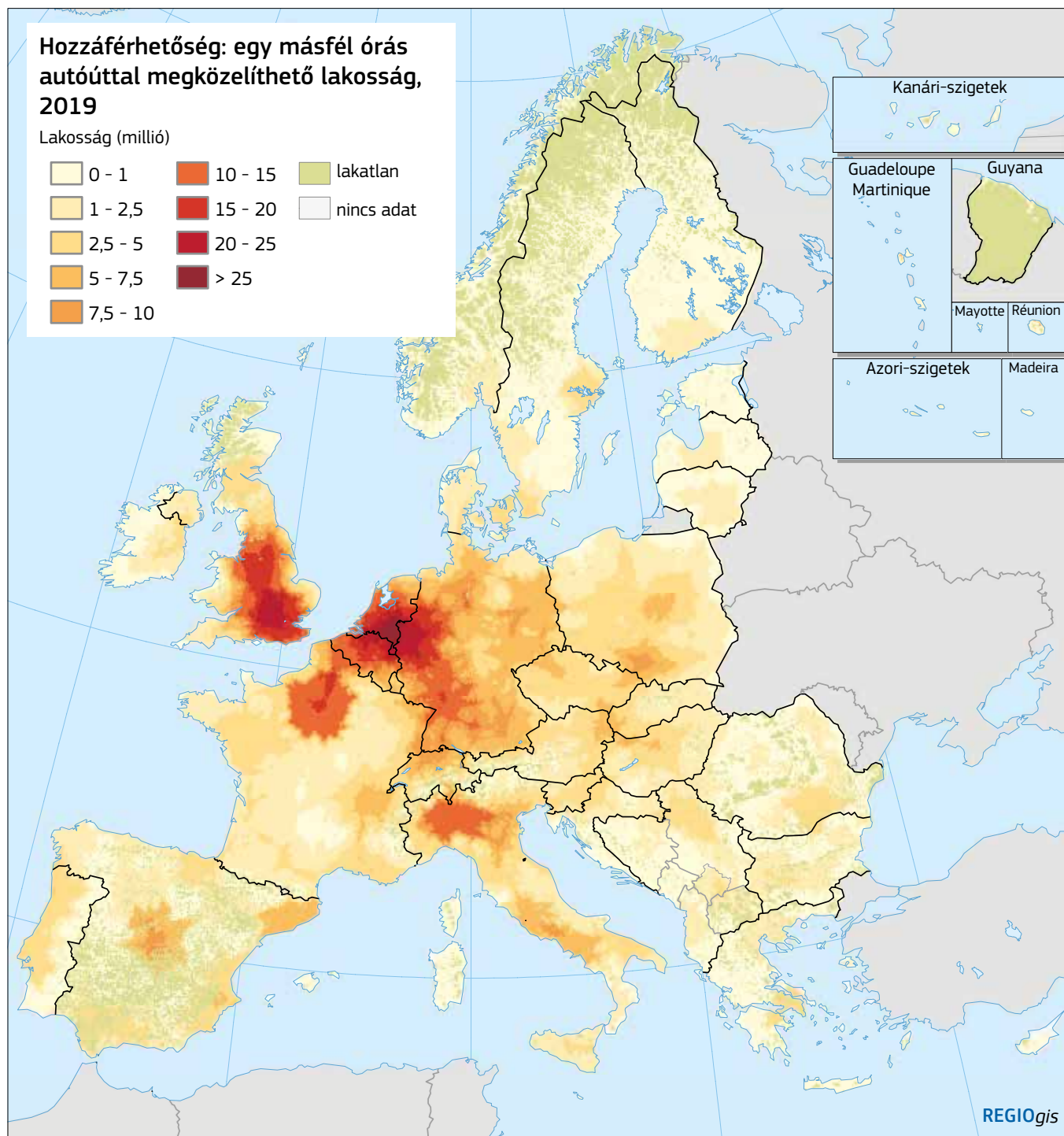
Kövesse a vitát a Twitteren [#ESIFOpenData](#)

vagy iratkozzon fel a hírlevelünkre: http://ec.europa.eu/newsroom/index.cfm?service_id=788

A hozzáférhetőség feltérképezése Európa nagyobb közúthálózatai segítségével

Az alábbi térkép megmutatja, hogy egy 90 perces autóúttal hány ember érhető el (figyelmesen kívül hagyva az esetleges forgalmi dugókat). Az európai fővárosokat, nagyobb városhalmazokat és nagyvárosokat rendkívül jó hozzáférhetőség jellemzi. Ez azonban többnyire a lakosság térbeli koncentrációjának

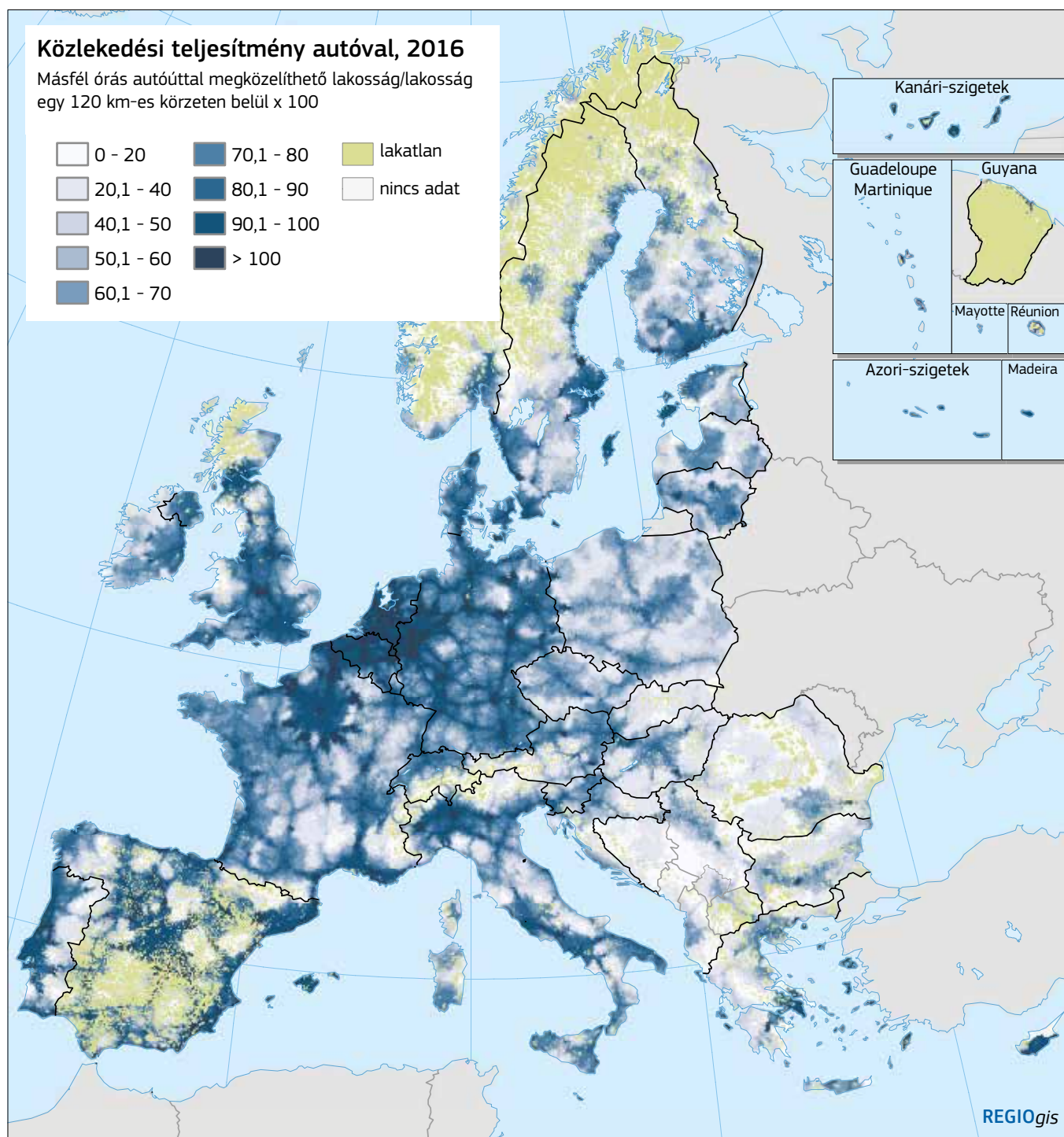
köszönhető, és nem a közúti infrastruktúra minőségének és mennyiségének. Ha sok ember él az adott környéken, a hozzáférhetőség magas szintű, még akkor is, ha viszonylag rossz a közúti infrastruktúra.

A szemléltetés megkönnyítése érdekében a térkép a népesség súlyozott átlagát mutatja 5x5 km-es területnagyságon. Az elemzést 1x1 km-es területnagyságra készítették.
 Források: REGIO-GIS, Eurostat, JRC, TomTom, IGN-F

Az alábbi térkép segít annak megállapításában, hogy mely területek rendelkeznek jó közúti infrastruktúrával, ismertetve, hogy hol a legjobb a megközelíthetőség. A 100-as vagy ennél nagyobb pontszám kitűnő. Azt jelenti, hogy egy 90 perces autótúr során legalább annyi ember érhető el, mint ahányan egy 120 km-es sugarú körzeten belül élnek. Ezen a térképen Nyugat-Európa fő autópálya-hálózata egyértelműen szembeötlő. Az EU keleti részén a közúti teljesítmény sokkal gyengébb, még

a fő- és nagyvárosok környékén is. Általánosságban elmondható, hogy a vidéki területeken gyengébb a közúti közlekedés, annak ellenére, hogy a városokhoz képest sokkal nagyobb az egy főre jutó úthálózat hossza. A vidéki lakosság elszórtsága miatt nagyon költséges az autópályákhoz kapcsolódó utak kiépítése. ■

A szemléltetés megkönnyítése érdekében a térkép a népesség súlyozott átlagát mutatja 5x5 km-es területnagyságon. Az elemzést 1x1 km-es területnagyságra készítették.
Források: REGIO-GIS, Eurostat, JRC, TomTom, IGN-F